

**Propozycja podziału godzin na poszczególne działy programowe
przedmiotu „Elementy prawa” przy założeniu
dwóch godzin dydaktycznych w cyklu kształcenia.**

Lp.	Nazwa działu programowego	Proponowana liczba godzin	Orientacyjny czas realizacji
I	Ogólne pojęcia prawne	11	IX i pierwsza dekada X
II	Prawo cywilne	18	X, XI i XII
III	Prawo gospodarcze	4	pierwsza i druga dekada I
IV	Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych	7	ostatnia dekada I i II
V	Prawo rodzinne	2	pierwszy tydzień III
VI	Postępowanie cywilne	4	drugi i trzeci tydzień III
VII	Prawo administracyjne	8	do końca III i IV
VIII	Prawo finansowe	6	trzy tygodnie maja
IX	Prawo karne	4	do końca V i pierwszy tydzień VI
	Do dyspozycji nauczyciela	4	drugi i trzeci tydzień VI
	Razem	68	

Propozycja planu wynikowego

Tematy jednostek metodycznych	Poziom wymagań programowych		Uwagi do realizacji
	podstawowy – uczeń potrafi	ponadpodstawowy – uczeń potrafi	
Dział I: Ogólne pojęcia prawne			

<p>1. Omówienie ogólnych wymagań edukacyjnych.</p> <p>2. Istota prawa i jego związek z państwem.</p> <p>3. Istota, struktura i rodzaje norm prawnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić ogólne wymagania edukacyjne z przedmiotu, wyjaśnić istotę państwa i prawa, przedstawić związek państwa z prawem, objaśnić podstawowe znaczenia pojęcia prawo, określić istotę normy prawnej i przepisu prawnego, przedstawić budowę normy prawnej, rozpoznawać hipotezę i dyspozycję w normach prawnych, identyfikować sankcję w normach prawnych, odróżniać normy bezwzględnie i względnie obowiązujące, określić istotę stosunku prawnego i zdarzenia prawnego oraz podać ich przykłady z życia, wskazać elementy stosunku prawnego, wymienić rodzaje stosunków prawnych, wskazać przyczyny dokonywania wykładni prawa, określić istotę wykładni prawa, rozróżnić stosowanie prawa i przestrzeganie prawa, wymienić rodzaje wykładni ze względu na podmiot, który jej dokonuje, wyjaśnić pojęcie źródła prawa i aktu normatywnego stosowane w nauce prawa, dokonać podziału źródeł prawa, wyjaśnić, co oznacza hierarchia aktów normatywnych, wskazać źródła powszechnie obowiązującego prawa w RP, przedstawić rodzaje aktów normatywnych i ich hierarchię, wymienić, jaki akt konstytucyjny aktualnie obowiązuje w RP, wymienić rodzaje aktów normatywnych stanowionych przez Sejm, określić istotę i nazwy umów międzynarodowych, wskazać rodzaje aktów normatywnych organów wykonawczych, przedstawić zależności między aktami wykonawczymi a ustawami, wskazać organy stanowiące akty prawa miejscowego, identyfikować akty prawa miejscowego stanowione przez organy gminy, organy powiatu, samorząd województwa i organy administracji rządowej w województwie, wyjaśnić istotę organu promulgacyjnego, wymienić główne organy promulgacyjne w RP, wyszukiwać akty norm. wg zapisu miejsca publikacji, przedstawić zasady określania daty wejścia w życie danego aktu normatywnego, wyodrębnić gałęzie prawa, wyjaśnić istotę kodeksu i kodyfikacji, wymienić skodyfikowane i nieskodyfikowane gałęzie prawa, wyjaśnić pojęcie wymiaru sprawiedliwości, wymienić organy sprawujące wymiar sprawiedliwości i organy współdziałające w wymiarze sprawiedliwości w Polsce, przedstawić organizację sądownictwa powszechnego w Polsce, 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić specyficzne cechy organizacji państwowej, określić różnice między prawem pozytywnym a prawem naturalnym, wskazać znaczenie prawa zwyczajowego, rozpoznawać normy prawne w przepisach prawnych, określać sposoby wyrażania nakazu, zakazu i dozwoleń w przepisach prawnych, rozpoznawać normy nakazujące, zakazujące i pozwalające w przepisach prawnych, scharakteryzować rodzaje zdarzeń prawnych oraz podać ich przykłady z życia, określić różnice między stosunkami cywilnoprawnymi i administracyjnoprawnymi, wymienić rodzaje wykładni ze względu na stosowaną metodę, opodać i objaśnić przykłady wykładni autentycznej, doktrynalnej i operatywnej, uzasadnić znaczenie wykładni dokonywanej przez Sąd Najwyższy, uzasadnić znaczenie norm stanowionych i zwyczajowych, uzasadnić znaczenie Konstytucji, określić znaczenie ustaw i uchwał Sejmu, uzasadnić znaczenie umów międzynarodowych w prawie wewnętrznym, scharakteryzować procedurę ratyfikacji umów międzynarodowych w RP, identyfikować organy upoważnione do wydawania rozporządzeń, określić istotę rozporządzenia z mocą ustawy, wyjaśnić, co oznacza instytucja kontrasygnaty i podać przykłady jej stosowania w RP, uzasadnić znaczenie przepisów wykonawczych i porządkowych oraz rozporządzeń wojewody, wymienić akty prawa miejscowego stanowione przez wojewódzkie organy administracji niezespólonej, ustalać właściwości aktu normatywnego do uregulowania konkretnego zagadnienia (danej kwestii), uzasadnić znaczenie publikacji aktów normatywnych, wyjaśnić istotę instytucji vacatio legis, ustalić datę wejścia w życie konkretnego aktu normatywnego, określić sposób ogłaszania tekstu jednolitego, określić istotę inkorporacji, wyjaśnić pojęcia: system prawa i gałęzie prawa, dokonać krótkiej charakterystyki poszczególnych gałęzi prawa, objaśnić cechy sądów jako organów wymiaru sprawiedliwości, przedstawić organizację sądownictwa administracyjnego w Polsce, przedstawić organizację i kompetencje organów współdziałających w ochronie prawnej,
<p>4. Stosunek prawny i zdarzenia prawne.</p>		
<p>5. Istota, rodzaje i znaczenie wykładni prawa.</p>		
<p>6. Hierarchia aktów normatywnych i ich rodzaje.</p>		
<p>7. Ogłaszanie aktów normatywnych i ich wejście w życie.</p>		
<p>8. System prawa w Polsce.</p>		
<p>9. Wymiar sprawiedliwości i organy ochrony prawnej.</p>		
<p>10. Lekcja powt.-uzup.: Ogólne pojęcia prawne.</p>		
<p>11. Test sprawdzający</p>		